

Ko niso bili na jadrnici, so se otroci in mladostniki ukvarjali s športnimi igrami in umetniškimi ustvarjanjem.

Lepe spomine na jadrnanje, ki marsikateremu edinstveno izkušnjo, bodo ohranjale tudi la

Ko problematik postane izjemnež

Nina Ambrož
Fotografije: Lan Wudler

Z

druženih pod belo-modro pacifistično zastavo Mirno morje vsako leto po Dalmaciji jadra več deset posebnih bark. Letos jih je bilo 105 z okoli 800 socialno šibkimi otroki in otroki s posebnimi potrebami, vzgojitelji ter skiperji predvsem iz vzhodne Evrope, Avstrije in Nemčije. Pod okriljem mariborskega zavoda Mirno morje in ljubljanskega istoimenskega društva je po Dalmaciji, v okolici Zadra, jeseni plulo petnajst slovenski jadrnic. Uporabniki Zveze Sonček, Doma Antona Skale Maribor, Osnovne šole Gustava Šilihha Maribor, osnovnih šol Duplek, Vojnik in Mihajla Rostoharja Krško, Centra za socialno delo (CSD) Kamnik, Ciriusa Vipava, ljubljanskega Doma Malči Beličeve in Zavoda za usposabljanje Janeza Levca

so v tedenskem druženju na krovu in v pristanišču Biograd na morju krepili socialne, medkulturne stike, strpnost, sprejemanje odgovornosti in različnosti. Skupinsko so se lotevali opravljanja na ladjah, kuhanja in pospravljanja, umetniškega ustvarjanja in športnih iger. Nekateri so suvereno, čeprav najbrž prvič in zadnjič, prijeli za krmilo. Projekt (najem ladij, gorivo, privez v marini, hrana itd.) je drag, organizatorji pa si prizadevajo, da izjemno pomorsko izkušnjo pridobi čim več otrok, vsako leto drugi.

Jadrnanje pomeni status, potrditev
"Mirno morje je intenzivni tečaj sprejemanja drugih, spoznavanja samega sebe, učenja različnih socialnih večšin

V projektu Mirno morje vsako leto po Kornatih pluje več sto otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami in travmatičnimi izkušnjami. Vzgojitelji in spremljevalci na jadrnanju opažajo njihove izjemne transformacije. Postajajo zaupljivejši, odgovorni, kooperativni, samozavestni...

otroku pomeni status, prestiž oziroma djice iz papirja.

V socialnem, mirovniškem in pedagoškem projektu Mirno morje ladja postane dom, posadka pa družina.

in sklepanja prijateljstva," je strnila Darja Krstić Podgorelec iz Doma Antona Skale.

"Biti na jadranju otrokom pomeni socialni status in potrditve njihovih sposobnosti tudi navzven. Ko se spominjajo doživetij, jim oči kar zasvetijo. Živa slika jim bo ostala več let," ugotavlja Jana Pintar iz Zveze Sonček in Tanja Princes iz vipavskega centra za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Cirius. Slednja dodaja, da v takšnem projektu vzgojitelj otroka spozna drugače kot v šoli: "Šele na terenu, ko smo skupaj noč in dan, se pokažejo vse otrokove kvalitete in strahovi."

Mateja Tatjana Lah iz CSD Kamnik in Silvija Tomše iz krške osnovne šole s prilagojenim programom pravita, da so otroci na jadranju izgubili pridevnik "problematični". Izključenost in odmaknjenost, ki sta opazni v domačem okolju, so zamenjale enakovrednost, zaupljivost in pripadnost skupini, ugotavljajo sogovornice. Po vrnitvi domov so starši menda spraševali, kaj so počeli vzgojitelji, da se otroci tako lepo obnašajo.

Skupaj kot družina

"Na jadrnici smo odvisni drug od drugega ne glede na to, ali je nekdo pedagog, skiper ali dijak. Skupaj smo kot družina. Vsak je pomemben in le vsi skupaj funkcioniramo. Tudi otroci s telesnimi hibami ali tisti bolj zadržani so zacveteli, osvojili spretnosti, se razgovorili. Naučili so me, kako se veseliti drobnih stvari," pozitivno izkušnjo opisuje Bojana Pukl, sicer profesorica na Lesarski šoli Maribor, ki je po dalmatinskem zibanju svoje pedagoške prijeme začela graditi predvsem na pohvali in razumevanju drugačnosti. Pintarjeva je presenečena, ker so nekateri udeleženci jadranja v enem tednu napredovali tako hitro, kot bi drugače v

enem letu. Fant, ki je veljal za nezainteresiranega, zaprtega, je že po treh dneh sojadralce spraševal, kako se počutijo. Da je na jadranju z otroki s posebnimi potrebami treba nekoliko bolj poskrbeti za varnost, omenja skiper Peter Miličević in izpostavlja prizadevnost vzgojiteljev. Opazil je še, da so otroci v enem tednu pridobili samozavest.

Mirko Wudler, vodja Mirnega morja, napoveduje, da so prihodnje leto na vidiku izboljšave projekta. Med drugim bo zavod k sodelovanju poskušal povabiti znane slovenske glasbenike, da pripravijo posebno himno, organiziran bo spoznavni dan vseh udeležencev jadranja, v Biogradu pa bo poskrbljeno za simultanege prevajalca.

Avstrijec povezal Evropo

Glavni kapitan in pobudnik jadranja med Kornati je Avstrijec Christian Winkler, ki je prvič dvignil sidra ob izbruhu vojne v državah na ozemlju bivše Jugoslavije in z otroki z vojnih območij zaplul pod motom Skupaj v istem čolnu. Ideja je postala eden najuspešnejših socialnih, mirovniških in pedagoških projektov za otroke in mladostnike z različnimi pretresljivimi izkušnjami iz vse Evrope. Projekt Mirno morje večinoma omogočajo sponzorji in donatorji.